

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 143 427/98-011035
Signatura: bn3cs103

Inspektorát č. 14- Ostrava
Okresní pracoviště Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Základní škola, 734 01 Karviná-Ráj, U Lesa 28/713

IZO: 048 004 529

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Antonín Andrýs

Zřizovatel: Město Karviná

Příslušný školský úřad: ŠÚ Karviná

Termín inspekce: 11. - 13. listopad 1998

Inspektoři: Mgr. Václav Leikep
Mgr. Josef Plecháč

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, zřizovací listina, rozvrhy hodin, řád školy, tematické plány, třídní knihy, hospitační záznamy, žákovské knížky, písemné práce žáků, přehledy o aktivitách školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Stáří školní budovy je 33 let. Během posledních pěti let byla provedena komplexní rekonstrukce střech, rozvodů teplé a studené vody, sociálního zařízení, školního hřiště, spojovacího chodníku mezi školou a budovou školní jídelny. V oploceném areálu školy se nachází školní hřiště.

V současné době je v budově školy 23 kmenových tříd a 10 odborných učeben. Tyto učebny jsou funkční. Zvláštní zřetel si zaslouží učebna přírodopisu, na kterou škola získala finanční dotace MŠMT ČR v rámci Projektu rozvoje základního a středního školství. Ve cvičné kuchyni byl zvýšen počet sporáků na čtyři a tím se pro výuku stala vyhovující. V učebnách fyziky a chemie jsou provedeny funkční rozvody.

Škola má na vysoké úrovni vybavení počítačovou technikou. V současnosti je zde 28 počítačů různé výkonnosti. Z tohoto počtu je 12 počítačů v učebně informatiky (PC 386 a PC 486), 8 počítačů je umístěno v počítačové učebně, tři jsou v odborné učebně

přírodopisu, jeden slouží pro výuku integrovaného žáka a čtyři slouží pro správní účely. Škola zakoupila a učitelé plně využívají výukové programy pro český jazyk, anglický a německý jazyk, matematiku, přírodopis, chemii, fyziku a zeměpis.

Vybavení audiovizuální technikou je v současných podmínkách vyhovující. I když používaná didaktická technika není zastaralá, vzhledem k nově se vyvíjejícím učebním počítačovým programům bude nutná inovace výpočetní techniky pro operační systém Windows 95.

Žákovský nábytek je v dobrém stavu.

Vybavení sbírek odborných kabinetů je na dobré úrovni. Tato zařízení plně umožňují provádět frontální a laboratorní práce.

Školní knihovna obsahuje 3 503 svazků. Je pravidelně doplňovaná. Toto doplňování se týká jak žákovské, tak i učitelské části knihovny.

Učebnic a učebních textů má škola dostatek. Zatím pouze scházejí nové vlastivědné soubory map a zeměpisné atlasy. U učebnic převažují nakladatelství Prodos, Fortuna a Scientia.

Materiálně technické podmínky lze hodnotit jako nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Rozvrhy hodin a přestávek respektují psychohygienické potřeby žáků. Ustanovení řádu školy a pravidla vnitřního režimu pamatují na ochranu zdraví a bezpečnost. Dozory jsou zajišťovány pedagogickými pracovníky před vyučováním, o přestávkách i při odchodu žáků ze školy dle rozpisu schváleného ředitelem školy. Dozory jsou zajišťovány i ve školní družině a školní jídelně. Veškerá poučení žáků jsou zaznamenávána v třídních knihách.

Ve škole je jmenován pedagog zabývající se protidrogovou prevencí. S protidrogovou problematikou jsou učitelé seznamováni na provozních poradách. Škola je zapojena do celoměstského projektu „Prevence kriminality“.

Pracovní prostředí tříd a chodeb je příznivé. Prostory školy jsou nově vymalované. Výzdoba chodeb je tvořena žákovskými pracemi a učebními panely. Vše působí estetickým dojmem. V některých třídách bude třeba provést opravy tabulí.

Žákovský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům. Poškozený nábytek je ihned opraven, případně ze skladu vyměněn.

Proti přímému slunečnímu svitu jsou třídy vybaveny vhodnými okenními žaluziemi. Řády odborných učeben a laboratoří jsou zpracovány a viditelně vyvěšeny.

Pitný režim je zajišťován tak, že žákům je doporučováno nosit si nápoje v plastových obalech z domova. Při podávání školních obědů je věnována pozornost dostatku tekutin a na žáky ze školní družiny je pamatováno čajem z jídelny.

Základní psychohygienické podmínky provozu školy jsou dodržovány, odpovídají platným předpisům a lze je hodnotit jako spíše nadprůměrné.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Hospitováno bylo celkem v osmi vyučovacích jednotkách, a to v předmětech fyzika, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodopis a zeměpis. Z celkového počtu

osmi navštívených hodin byly dvě hodnoceny jako vynikající, dvě jako nadprůměrné, šest jako spíše nadprůměrné a dvě jako průměrné.

Matematika

Hospitováno bylo v pěti hodinách. Dvě hodiny na 1. stupni, tři na 2. stupni. Na 1. stupni měli vyučující funkčně připravené tabule a veškeré pomůcky. Volba metod a forem práce byla pestrá. Vhodně bylo využíváno soutěživosti žáků. Vyučující dbají na pamětné počítání. V části jedné hodiny bylo optimálně využito učebny výpočetní techniky na procvičování učiva. Uplatňovala se vhodná motivace.

Na 2. stupni je výuka zajišťovaná třemi učitelkami. Ty splňují odbornou a pedagogickou způsobilost. U všech bylo hospitováno. Učivo bylo podáváno věcně správně a srozumitelně. V jedné hodině bylo využito začlenění výpočetní techniky při procvičování. Ve všech hodinách se uplatňovala v dostatečné míře samostatná práce žáků. Pestrost forem práce se projevila ve všech hodinách, aktivita žáků byla na dobré úrovni.

Grafická úroveň vedení poznámek žáky je rozdílná. Sešity jsou vyučujícími kontrolovány, bude třeba se více zaměřit na písemný projev včetně gramatických nedostatků.

Fyzika

Fyziku vyučují dva vyučující. Nekvalifikovaně je odučeno 88 % hodin. Pro výuku tohoto předmětu jsou vytvořeny velmi dobré podmínky - odborná učebna, ve které je umístěno větší množství demonstračních pomůcek a žakovských souprav. Na učebnu je napojen i samostatný kabinet. Jeho vybavení je na dobré úrovni.

Hospitováno bylo v jedné vyučovací hodině. Vyučující měl hodinu promyšlenou, dobře připravenou i po stránce materiální (demonstrační a žakovské soupravy). Byl využit zpětný projektor. Vyučujícímu se však nepodařilo dosáhnout plánovaného cíle tím, že nastalo časové zdržení ve výpočtové části hodiny. Vedení žakovských poznámek je průměrné. Při jejich kontrole bude třeba více pozornosti věnovat jejich úpravě.

Zeměpis, přírodopis, vlastivěda, prvouka

Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím obsahu i tempu. Vyučovací jednotky mají stanoveny jasné cíle a obsah. Vyučovací metody jsou adekvátní danému předmětu i tématu a jsou přiměřené věku žáků. Ve výuce jsou používány efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce (problémové učení, týmová práce, názornost, samostatné studium, práce s informacemi, relaxační chvílky).

Při výuce se postupuje diferencovaně podle schopností a zájmů žáků. Žáci se účastní procesu výuky, mají dostačující prostor pro uplatnění své aktivity a iniciativy. Výuka je koncipována a organizována tak, aby uspokojila rovněž očekávání žáků a jejich rodičů, přitom vytyčuje náročné, avšak dosažitelné cíle. Pravidelná zpětná vazba formou hodnocení a diskuse nad výsledky a vedení žáků k sebehodnocení byla zřejmá pouze ve dvou vyučovacích hodinách.

Vztahy učitel - žák při vyučování jsou pozitivní, podporují motivaci žáků, dávají jim zažít radost z úspěchu, a tím vytvářejí základní předpoklady pro dobré výsledky v učení. Domácí úkoly jsou zadávány účelně a v přiměřeném množství. Škola není optimálně vybavena odpovídajícími atlasy a soubory map. Zapotřebí bude pořízení většího počtu aktuálních nástěných map.

Pouze v jedné vyučovací jednotce zeměpisu převládly rutinní a stereotypní vyučovací metody a formy práce. Efektivní metody a formy práce byly v této hodině používány zcela minimálně.

Při výuce mohou žáci využívat moderně a funkčně vybavené učebny přírodopisu. Odborná učebna zeměpisu schází.

Úroveň vzdělávání v jednotlivých předmětech je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. Funguje prevence problémových jevů, jsou přijímána účinná opatření k nápravě. Chování a jednání žáků je ve většině případů přiměřené jejich věku. Vyskytují se však i případy nekázně, projevují se sklony k záškoláctví a neplnění školních povinností. Ve dvou případech se vyskytlo šikanování mezi spolužáky. Přestupky žáků jsou neprodleně pojednány vedením školy a výchovnou poradkyní s rodiči těchto žáků. Na konci školního roku 1997/98 činil počet neomluvených hodin 172. Bylo uděleno 45 důtek třídního učitele, 23 důtek ředitele školy, 14 druhých stupňů z chování a 13 třetích stupňů z chování.

Výsledky formativního působení na žáky jsou hodnoceny jako průměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovné poradkyně zastává učitelka, která má odbornou způsobilost pro výuku jazyka ruského a jazyka anglického. Absolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradenství.

Inspekci byl předložen plán práce výchovného poradce na školní rok 1998/99. Jeho analýzou bylo zjištěno, že výchovná poradkyně se ve své práci zaměřuje na profesionální orientaci žáků školy, na poskytování informací a poradenství jak pro žáky, tak pro rodiče. Při řešení výchovných problémů spolupracuje hlavně s třídními učiteli, případně s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Zprostředkovává rovněž kontakty se středními školami v regionu (organizuje návštěvy středních škol při dnech otevřených dveří, besedy se zástupci středních škol).

Protidrogové výchově a prevenci je věnována maximální pozornost. Dosud nebylo mezi žáky školy zjištěno požívání drog nebo jiných návykových látek. Pokyn MŠMT ČR č. j. 16 222 /96-22 k prevenci zneužívání návykových látek je respektován.

Škola eviduje 17 zdravotně postižených žáků, kterým je ze strany výchovné poradkyně, vedení školy i vyučujících věnována individuální péče. Jejich studijní problémy jsou průběžně řešeny ve spolupráci s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Dokumentace těchto žáků je vedena. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 18996/97-22 k integraci zdravotně postižených žáků je dodržován.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Jsou vytvářeny podmínky pro upevňování sounáležitosti a hrdosti na svou školu a akce k její podpoře (dětské radovánky, předvánoční besídky pro děti). Škola zajišťuje rozvíjení estetických potřeb žáků tvořivými aktivitami a estetickou úpravou prostorů školy pracemi žáků, které vznikají v hodinách výtvarné výchovy. Žáci se účastní různých výstav,

navštěvují divadelní představení, koncerty a knihovny, pořádají se exkurze do průmyslových podniků.

Veliké pozornosti se těší sportovní akce. Žáci soutěží ve vybíjené, přespolním běhu, florbalu a lehkooatletických disciplínách. Velmi dobrých výsledků dosahuje i školní družstvo v košíkové. Žáci se zúčastňují výtvarných, zdravotnických, dějepisných a zeměpisných soutěží. Pravidelně se škola zapojuje do chemické, biologické a matematické olympiády. Svoji prezentací je známa i v olympiádách v jazyce českém. Školní časopis vychází nepravidelně. V rámci volitelných předmětů si mohou žáci vybrat informatiku, domácnost a sportovní hry. Z množství kroužků je největší zájem o práci s počítačem.

Další aktivity ovlivňující výchovně vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní družina

Dle rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol je její plánovaná kapacita 75 žáků. Ke dni inspekce je ve třech odděleních 73 žáků z 1. až 3. tříd. O žáky se starají tři vychovatelky splňující odbornou a pedagogickou způsobilost.

Družina je provozovaná v samostatné budově spolu se školní jídelnou v těsné blízkosti školy. K činnostem dětí slouží dvě třídy a velká herna. Vychovatelky mohou využívat prostory pro svoji přípravu a dvě šatny. V posledních pěti letech nastalo podstatné zlepšení vybavenosti školní družiny.

Činnost školní družiny je řízena celoročním plánem práce. Ten je konkretizován do týdenních plánů. Povinná dokumentace je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnou legislativou.

Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů činí dle vyhlášky MÚ Karviná 50 Kč měsíčně. Peníze jsou převáděny na účet školy. Asi 50 % této částky se vrací na nákupy materiálů pro práci dětí v družině.

Školní jídelna

Plánovaná kapacita je 500 jídel. V současnosti se zde stravuje 300 žáků, 33 zaměstnanců školy a 89 cizích strážníků. O provoz se stará sedm pracovníků včetně vedoucí.

Jídelna má 80 míst. Sestavování jídelníčku respektuje zdravou výživu. Je pamatováno na dostatek tekutin podávaných k obědu.

Prohlídka jídelny a přilehlých prostor prokázala dobrou úroveň dodržování pořádku a hygieny.

Výchovnou činnost školní družiny a školní jídelny lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Nadstandartně vybavena je učebna přírodopisu. Výchovně vzdělávací činnost je až na uplatňování zpětné vazby optimálně realizována. V kontrolovaných oblastech nebylo zjištěno porušení zákonných norem. Pro výkon školní inspekce byly vytvořeny dobré podmínky.

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- opravit tři nevyhovující tabule,
- realizovat doplnění aktuálních atlasů a souborů map,
- ve většině vyučovacích jednotek zvýraznit existenci zpětné vazby (diskuse nad výsledky, důvody úspěšnosti - neúspěšnosti).

V Karviné dne 13. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Václav Leikep v. r.

členové týmu Mgr. Josef Plecháč v. r.

Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzal dne 20. listopadu 1998

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. Antonín Andrýs v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Karviná	98-11-30	143 448/98-00458
Školský úřad: Karviná	98-11-30	143 448/98-00458